

teni astme, erustus 1914; surn. 9. XII 1926 ukj. — Oma suures teoses „Svenska sjöhjältar“ I—XIII (Stokholm, 1899—1923) käsitleb M. rootsi meresõjakangelasi ja meresõjaajalugu, alates kun. Eerik XIV (vt.) kuni 1790. Teose väärtuslikumas osas, 6 viimases andes on käsitletud Rootsi-Vene sõda 1788—90. Uurimuses „Sjömaktens inflytande på Sveriges historia“ I, II (Stokholm, 1921—22) jälgib autor Rootsi sõjalaevastiku ajalugu vanemast ajast Põhjasõjani. Sama sõja kohta omab suurt tähtsust M. uurimus „Karl XII och den ryska sjömakten“ I—III (Stokholm, 1924—27), milles autor erilise tähelepanuga vaatleb Peipsi, Laadoga ja Soome lahe laevastiku osa Põhjasõjas. M. arvustab kun. Karl XII (vt.) sõjapidamisviisi, pidades seda ebaotsarbekohaseks. Viimase teose kohta on avaldatud osalt ka üsna põhjendatud vastuväiteid.

„Ajalooline Ajakiri“ 1926, lk. 159—160 [A. R. C(ederberg)]; S. Backman, Karl XII och den ryska sjömakten (Karolinska Förbundet Årsbok 1927); Nord. Familjeb.; „Historisk Tidskrift“ 1927, lk. 60—61. H. S.

*MURDMAA (end. perekonnanimi kuni 1935 Martinson), Enn (Ernst), kooli- ja haridustegelane, on toiminud Eesti Õpetajate Liidu esimehena a-st 1923 (välja arvatud aa. 1929/30 ja 1933/34) tänini, olnud 1936—37 ja a-st 1938 Õpetajate Koja juhatuse liige algkooli-õpetajate sektsiooni esimehena, 1937—38 Õpetajate Koja esimees ja a-st 1939 abiesimees. M. on energiliselt kaitsenud E. Õpetajate Liidu tegevuses senist suunda uute esilekerkinud voolude vastu. Ta on avaldanud A. Altajeff'i teose järgi elulookirjelduse „Beethoven“ (Tall., 1927), brošüüri „Kooliuuendus Austrias, eriti Viinis“ (*ibid.*, 1927) ja koolikirjanduse alal algkoolile saate- raamatu „Kirjandust koolile“ I—III (Tall., 1928—29), lugemiku „Elav sõna“ I—IV (Tartu, 1932; koos J. Kuulberg'i, M. Nurmik'u, J. Oro, J. Parijõe ja Fr. Puusepaga). M. on toimetanud teose „Kooliuuenduse päevaküsimusi“ (Tall., 1930), noorsoo ajakirja „Noorusmaa“ 1926—28 ning „Noorusmaa“ almanakid I—VII (Tall., 1929—33) ja ajakirja „Kasvatus“ senini.

Isikl. saadud andmed. T.

MUTSU, Taavet, teatritegelane ja kirjastaja, sünd. 1. VI 1880 vkj. Tartumaal Kastre-Võnnu v. Võõbste külas põllutöölise pojana, õppis Võõbste küla- koolis 1889—92 ja täiendas enda haridust iseõppimise teel. M. asus 1897 Tartu, kus oli Eesti Ev. Noortemeeste Seltsi raamatukoguhoidjaks 1901—05 ja ühtlasi närvikliiniku teenistuses 1904—07. Ta toimis 1907—16 „Vanemuises“ kutselise näitlejana, kuulus 1916—17 Tallinnas „Pandorin'i“ näitetruppi, oli sellest võrsunud „Draamateatri“ asutajaid ja näitleja 1918—24, ühtlasi 1922—23 „Draamateatri“ seltsi esimees. — Ta erialaks laval olid vaimulikkude osad. M. asutas 1916 Tallinnas laenuraamatukogu ja raamatukaupluse, hakkas kirjastama näidendeid ning looma näitekirjanduse keskladu. Ta likvideeris 1924 laenuraamatukogu (müügi teel ERM-i Arhiiviraamatukogule) ja asutas 1926 uue laenuraamatukogu. M. toimetusel on ilmunud „Üldine näitekirjanduse nimekiri“ (Tall., 1921), „Näidendite kataloog“ I—VI (*ibid.*, 1927—38) ja „Spetsiaal teatriraamatukogu nimestik“ (*ibid.*, 1930).

Isikl. jm. saadud andmed. R. A.

*MUTT, Victor, Vabadussõja tegelane, oli 1924—26 Eesti saatkonna 1. sekretär Washingtonis ja erakorraline ja mitteametlik sõjaväeline esindaja P.-A. Ühendriiges ning juhtis ühtlasi New Yorki Eesti konsulaati, toimis 1925—27 chargé d'affaires'ina Washingtonis ja 1926—32 E. peakonsulina New Yorkis. Ta on seejärel elanud põllumehena Tartumaal Kiidjärvel.

Isikl. saadud andmed; Eesti Vabadusristi Kavalerid (1935); Eesti Vabadussõda 1918—1920 I (1937), lk. 309 j. T.

MUUK, Elmar, keeleteadlane, sünd. 13. XII 1901 vkj. Paide khk-s õpetaja pojana, õppis Tallinnas J. Vestholm'i poeglaste eragümnaasiumis ja a-st 1920 Tartu ülikoolis eesti keelt ja sugu- keeli; ta on võtnud vabatahtlikuna osa Vabadussõjast, teotsenud õpetajana Haapsalus, 1923—26 „Eesti õigekeelsuse- sõnaraamatu“ toimetaja abilise ja 1934—37 toimetajana. Ta on olnud 1929—35 Tallinnas kohtu- ja siseminis- teeriumi ja a-st 1938 kohtuministee- riumi teenistuses redaktorina. — M. on avaldanud tegeliku keeleteaduse alal teosed „Eesti keeleõpetus“ I (Tartu,